

Република Македонија
МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА

ПРЕДЛОГ НА ЗАКОН
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ
ЗА ОСНОВНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

-

Скопје, мај 2012 година

ВОВЕД

I. ОЦЕНА НА СОСТОЈБИТЕ ВО ОБЛАСТА ШТО ТРЕБА ДА СЕ УРЕДИ СО ЗАКОНОТ И ПРИЧИНИ ЗА ДОНЕСУВАЊЕ

Во Законот за основното образование („Службен весник на Република Македонија“ број 103/08, 33/10, 116/10, 156/10, 18/11, 42/11, 51/11 и 6/12) потребно е нормативно да се регулираат неколку прашања кои произлегуваат од процесите на модернизација на воспитно-образовната дејност во основните училишта. Имено, Министерството за образование и наука има потреба од ажурирани податоци и информации за дејноста основно образование, односно креирање на база на податоци за вработените во основните училишта, учениците и нивните родители, наставните планови и програми, просторот со кои располагаат училиштата, опремата и други релевантни податоци. Целта на оваа база на податоци е да генерира и управува со оптимално ниво на образовни податоци и информации за потребите на Министерството, како и за потребите на останатите креатори на политиките на образовниот систем, а се со цел модернизација на образованието во Република Македонија. Оваа база на податоци е дизајнирана така да ги максимизира линковите со информациските системи во органите во состав на Министерството, Државниот завод за статистика на Република Македонија (информации согласно стандардите на EUROSTAT и ISCED) и општините/градот Скопје. Исто така, базата на податоци е дизајнирана и да ги минимизира точките на внес на податоци и се концентрира на собирање на податоци кои се есенцијални за мерење на индикаторите потребни за донесување правилни политики и за мерење на перформансите, да содржи вградени индикатори/податоци за секое училиште посебно како и збирни индикатори/податоци за општините и органите на јавната администрација, како и да придонесе за минимизирање на оперативните трошоци.

Специфични цели кои ќе се реализираат со оваа база на податоци се: елиминирање на паралелните и дуплицирани системи на собирање на образовни податоци, навремено генерирање на податоците за донесување на одлуки базирани на знаење, елиминирање на проблемите од сегашниот систем на собирање податоци и изготвување на извештаји преку воведување на единствена точка на внес на податоци, генерирање и дисеминација на образовни податоци и информации на централно и децентрализирано ниво, со што ќе се подобри планирање, известувањето и мониторирањето на образовните процеси, подигнување на капацитетите на централно и децентрализирано ниво за подобро стратешко планирање, дефинирање на политики, како и управување, мониторирање и евалуација на образовниот систем, креирање на статичка база на податоци која се користи за повеќето извештаји во текот на учебната година со што ќе се избегне примената на различните методи на собирање на податоци извршени повеќе пати во текот на една иста учебна година, како и подобрување на управувањето со човечките ресурси и подршката на процесот на донесување одлуки.

Заради потребата во оваа база на податоци да се внесуваат и обработуваат и лични податоци на вработени, ученици и нивните родители, а кои како лични податоци се дефинирани во Законот за заштита на личните податоци, потребно е во Законот за основното образование да се дефинира кои лични податоци ќе се прибираат, обработуваат, чуваат,

испраќаат и користат. Исто така во овој закон ќе се регулира и за кои цели се потребни овие лични податоци.

Во одредбите во Законот за основното образование постои одредба со која се регулира правото на бесплатен превоз за учениците во основните училишта, како и основните критериуми за остварување на тоа право. Со додавање на нов став 3 во членот 61 ќе се дорегулираат начинот, постапките и поблиските критериумите за реализација на бесплатниот превоз на учениците во основните училишта на ниво на сите општини.

Во Законот за основното образование се заменуваат и одредбите за начинот на екстерното проверување на знаењата на учениците. Имено, во основните училишта изминатата деценија не се почитуваат стандарди за објективно оценување на постигањата на учениците. Статистичките показатели од извештаите покажуваат дека околу 80% од вкупниот број на учениците во основните училишта се со одличен и многу добар успех. Заложбите за повисоки оценки станаа единствена цел на учениците и родителите, без да се води сметка за постигнување на трајни и квалитетни знаења и вештини. Поради тоа, значително опадна мотивацијата кај учениците за учење и постигнување на знаење. Оценка се помалку се реален показател на знаењата и способностите на учениците. Од друга страна, оваа практика делуваше и демотивирачки и за наставниците. Кај нив опадна интересот за квалитетно изведување на наставата, се наруши дигнитетот на професијата наставник, се зголемија притисоците за пишување на нереални оценки, а со тоа сериозно се наруши независноста и објективноста во оценувањето. Особено загрижува забележливото опаѓање на мотивацијата за учење кај учениците со повисоки способности, бидејќи на нерамноправен начин тие се изедначуваат со просечните и потпросечните ученици. Напуштањето на стандардите од наставните програми и немањето ист критериум за оценување во сите училишта, доведе до преголема субјективност во оценувањето и до појава ученици од различни училишта, па дури и од различни паралелки во исто училиште, а со исти знаења, да бидат оценети со изразено различни оценки (на пр. ученици со одличен успех од основно училиште со преминување во средно училиште да постигнуваат доволен успех, додека ученици со добар или многу добар успех од друго училиште да покажуваат подобар успех).

Исто така, искуствата од спроведувањето на проекти чија цел е меѓународно споредување на постигањата на учениците по одделни предмети (PISA, TIMSS, PIRLS), покажаа дека постигањата на учениците од нашата земја (кои се со одличен успех), во споредба со нивните вршници од другите држави се значително пониски.

Најголемиот број земји од ЕУ како и во САД проблемот со субјективноста во оценувањето, како и воспоставувањето на стандарди за оценување на национално ниво го решаваат, со континуирано оценување во наставниот процес и со воведување на екстерно проверување на постигањата на учениците. Тестовите за екстерното оценување на постигањата на учениците ги изготвуваат посебни надлежни институции за изработка на стандардизирани тестови на знаења и други инструменти за објективно мерење на квалитетот на знаењата на учениците. Начинот на екстерното проверување се разликува од земја до земја и зависи од специфичностите на образовниот систем (на пр. во САД екстерното проверување се врши електронски, а во поголем дел од европските земји се практикува традиционален

начин на тестирање. Исто така, екстерното проверување во најголемиот дел земји се врши по одреден број предмети или по заокружување на одреден циклус на образование).

Имајќи ги предвид недоследностите и слабостите во оценувањето на постигањата на учениците во нашата земја, како и позитивните искуства во развиените земји, произлезе потреба да се бараат модели за побјективно оценување.

Со Законот за основно образование се соодаде правна основа за екстерно проверување на постигањата на учениците во основните училишта. Со екстерното проверување се овозможува да се провери објективноста на оценувањето од страна на наставниците. За да се подигне мотивацијата на учениците за реално покажување на нивните знаења е неопходно со законот да се предвиди оценката добиена од екстерното проверување да влијае врз општиот успех на ученикот.

Со цел подоследно да се развие системот на оценување во училиштата, Бирото за развој на образованието изготви стандарди за оценување на постигањата на учениците врз основа на наставните програми по сите предмети што се изучуваат во гимназиското и во основното стручно образование.

Стандардите се развиени во согласност со теоријата и практиката за оценувањето што се применува во училиштата во развиените земји. Со стандардите и начинот на нивната примена при оценувањето на учениците се запознаени сите наставници, учениците и нивните родители. Во рамките на стандардите се утврдени и критериуми за утврдување на описните оценки, како и на бројчаните оценки (од 1 до 5).

Врз основа на наставните програми и стандардите за оценување на постигањата на учениците, Бирото за развој на образованието во соработка со наставници од училиштата изработи серија прашања по секој наставен предмет со цел да им помогне на наставниците за успешна примена на стандардите за оценување. Прашањата се систематизирани од наједноставни до најсложени, по нивоа на знаења.

За целосно развивање на концептот за објективно оценување на постигањата на учениците е неопходно да се изготват тестови на знаења за екстерно проверување на постигањата на учениците. Со примена на тестовите на знаења им се дава можност на учениците и наставниците да направат согледувања за постигањата во наставата и учењето. Резултатите од тестовите на знаења треба да ги споредат со оценките што ги добиле учениците во текот на наставната година.

Реално е, како и во другите земји, овој модел на проверување на знаењата на учениците да придонесе да се подобри квалитетот на наставата од страна на наставниците, да се намали субјективноста во оценувањето, како и да се напуштат притисоците што се вршат врз наставниците за поправање на оценките. Исто така, екстерното проверување ќе биде валиден критериум во напредувањето на наставниците во кариерата, и показател за квалитет на наставниот кадар во едно училиште.

Со воспоставувањето на екстерното проверување на постигањата на учениците согласно современата теорија и практика, започнува процесот на воведување на стандардите за оценување на квалитетот на знаењата во нашите училишта, како и приближување кон меѓународните стандарди и овозможување на споредливост на знаењата на нашите ученици со знаењата на учениците од другите земји.

Младите генерации од Република Македонија заслужуваат европска перспектива и треба да имаат применливи и квалитетни знаења и вештини со кои ќе бидат конкуретни на пазарот на трудот, којшто не признава формални оценки без суштина.

Врз основа на резултатите од екстерното проверување на знаењат на учениците ќе биде и кариерниот напредок во повисоко звање на наставниот и соработничкиот кадар во училиштата, како и висината на нивната плата.

Согласно Одлуката на Уставниот суд на Република Македонија У.бр.221/2011 објавена во „Службен весник на Република Македонија“ бр.53/2012 од 25 април 2012 година, со која се поништува член 3 став 1 точки 1 и 2 во деловите „образование“ од Законот за јавните службеници („Службен весник на Република Македонија“ бр.52/10, 36/11, 6/12 и 24/12) се брише членот 79-б од Законот за основното образование со кој се уредуваше кој од вработените во основните училишта имаат статус на јавни службеници.

Заради создавање услови за социјална сигурност на вработените наставници и на другиот кадар во основните училишта, се дополнува членот 60 од законот со обврска основното училиште пред да распише јавен оглас за вработување, да го прими соодветниот по струка наставен и друг кадар, кој е вработен во другите училишта во општината/град Скопје, а кој останал без наставни часови, односно со помал број на наставни часови од наставниот фонд по одреден наставен предмет.

Од истите причини, се дополнува и членот 128 од законот, со кој се уредува на директорот на јавното основно училиште за времетраење на мандатот да му мирува работниот однос во училиштето во кое бил вработен пред да биде избран за директор.

Заради потребата од нормирање на овие ситуации во Законот за основното образование се пристапи кон изменување и дополнувања на Законот за основното образование.

II. ЦЕЛИ, НАЧЕЛА И ОСНОВНИ РЕШЕНИЈА

Основна цел на предложеното дополнување на Законот за основното образование е вградување на нови одредби во законот за:

- За потребите на водење на база на податоци да се внесуваат и обработуваат и лични податоци на вработени, ученици и нивните родители, а кои како лични податоци се дефинирани во Законот за заштита на личните податоци, потребно се во Законот за основното образование да се дефинира кои лични податоци ќе се прибираат, обработуваат, чуваат, испраќаат и користат. Исто така во овој закон ќе се регулира и за кои цели се потребни овие лични податоци.

- дорегулирање на правото на превоз на учениците, како и создавање на правен основ за донесување на подзаконски акт со кој ќе се уреди начинот, постапките и критериумите за реализација на бесплатниот превоз на учениците во основните училишта на ниво на сите општини и Градот Скопје.

- воспоставување на екстерното проверување на постигањата на учениците согласно современата теорија и практика, со што започнува процесот на воведување на современи стандарди за оценување на квалитетот на знаењата во основните училишта, како и

приближување кон меѓународните стандарди и овозможување на споредливост на знаењата на нашите ученици со знаењата на учениците од другите земји.

- резултатите од екстерното проверување на знаењат на учениците ќе бидат и основа за кариерниот напредок во повисоко звање на наставниот и соработничкиот кадар во училиштата, како и висината на нивната плата.

Предлог- законот се заснова на начелата врз основа на кои е донесен и Законот за основното образование.

III. ОЦЕНА НА ФИНАНСИСКИТЕ ПОСЛЕДИЦИ ОД ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОН ВРЗ БУЏЕТОТ И ДРУГИТЕ ЈАВНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВАА

Овој закон не предизвикува фискални импликации.

IV. ПРОЦЕНА НА ФИНАНСИСКИТЕ СРЕДСТВАА ПОТРЕБНИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ, НАЧИН НА НИВНО ОБЕЗБЕДУВАЊЕ, ПОДАТОЦИ ЗА ТОА ДАЛИ СПРОВЕДУВАЊЕТО НА ЗАКОНОТ ПОВЛЕКУВА МАТЕРИЈАЛНИ ОБВРСКИ ЗА ОДДЕЛНИ СУБЈЕКТИ

Овој закон не предизвикува материјални обврски за одделни субјекти.
Средстваата се обезбедуваат од Буџетот на Република Македонија.

ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ
ЗА ОСНОВНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

Член 1

Во Законот за основното образование („Службен весник на Република Македонија“ број 103/08, 33/10, 116/10, 156/10, 18/11, 42/11, 51/11 и 6/12) членот 15-а се менува и гласи:

„(1) Основното училиште прибира, обработува, чува, испраќа и користи податоци содржани во збирките на податоци согласно прописите за заштита на лични податоци, доколку со закон не е предвидено поинаку.

(2) Збирките на податоци од став 1 на овој член се водат заради:

- унапредување на процесите и процедурите потребни за управувањето со човечките ресурси, финансиите и инфраструктурата во основните училишта,

- обезбедување навремени, конзистентни, целосни и точни податоци што ќе претставуваат поддршка на процесот на донесување одлуки, спроведувањето на образовната политика и планирањето на реформите во основното образование,

- обезбедување на податоци неопходни за функционирање на други подсистеми (електронски дневник, екстерно проверување на знаеата на учениците и др.) во основното образование, и

- ефикасно управување со распределбата на средствата во децентрализираниот образовен систем, планирањето на изградба и реконструкцијата на училишната инфраструктура и унапредувањето на професионалниот развој на вработените во основните училишта.“

Член 2

По членот 15-а се додаваат седум нови члена 15-б, 15-в, 15-г, 15-д, 15-ѓ и 15-е, кои гласат:

„Член 15-б

Во основното училиште се водат следните збирки на податоци:

1. Збирка на податоци за учениците запишани во основното училиште,

2. Збирка на податоци за родители, односно старатели на ученици запишани во основно училиште, и

3. Збирка на податоци за наставниците и другите лица вработени во основното училиште.

Член 15-в

(1) Збирката на податоци за учениците запишани во основното училиште од член 9-б точка 1 на овој член опфаќа: ЕМБГ, презиме, татково име и име на ученикот, датум и место на раѓање, пол, етничка припадност, религија, мајчин јазик на ученик, адреса, место на живеење, број на телефон, број на мобилен телефон, е-меил адреса, посебна образовна потреба, статус на ученикот.

(2) Збирката на податоци за родители, односно старатели на ученици запишани во основно училиште од член 9-б точка 2 на овој член опфаќа: ЕМБГ, сродство, име и презиме, датум и место на раѓање, пол, етничка припадност, религија, адреса и место на живеење, број на телефон, број на мобилен телефон, е-меил адреса, степен на образование.

(3) Збирка на податоци за наставниците и другите лица вработени во училиштето од член 9-б точка 3 на овој член опфаќа: ЕМБГ, презиме, татково име и име на вработениот, број на лична карта, пол, етничка припадност, религија, датум и место на раѓање, брачна состојба, деца, адреса, место на живеење, општина, привремена адреса и место на живеење, државјанство, вид и степен на образование, последно завршено училиште/факултет, претходно работно искуство, категорија на вработен, број на телефон, број на мобилен телефон, број на службен телефон, е-меил адреса, вид на транспорт до работното место кој користи вработениот, тип на пензија, инвалидитет, ФЗО подрачна единица, ПИОМ број, датум на вработување, датум на престанок на работен однос, основ за престанок на работен однос, статус на вработен.

(4) Лични податоци од став 1 точка 1 и 2 на овој член се добиваат од родителите/старателите на учениците.

(5) Основното училиште собира податоци од став 1 и 2 од овој закон само од ученици, родители и старатели на кои информацијата се однесува.

Член 15-г

(1) Родителот во случај на промена на податок е должен да го извести училиштето во рок од седум дена од денот на настанатата промена, а училиштето е должно да изврши промена во збирката на податоци.

(2) Родителите имаат право на пристап до личните податоци од член 9-в став 1 и 2 на овој закон, како и да добијат препис или да ја копираат информацијата за личниот податок.

(3) Родителите имаат право да бараат исправка ако е внесен погрешен личен податок.

Член 15-д

Вработените во основното училиште кои ги собираат податоците од член 9-в на овој закон имаат обврска истите да ги чуваат во тајност. До овие податоци пристап можат да имаат други со закон овластени стручни лица на кои овие податоци им се потребни заради извршување на нивната работа.

Член 15-ѓ

(1) Личните податоци од збирките на податоци од член 9-в од овој закон кои се собираат, обработуваат, чуваат и се користат за целите на основното образование можат да се користат и од Министерството за образование и наука.

(2) За целите на научните истражувања и подготовка на статистички анализи, личните податоци можат да се користат и објават, но идентитетот на ученикот да не е очигледен.

Член 15-е

Збирката на податоци за учениците се чуваат трајно, а останатите податоци од збирките на лични кои ги води основното училиште се чуваат една година по завршувањето на основното образование на ученикот, односно една година по негово испишување од основното училиште.

Член 15-ж

Начинот на собирање на личните податоци, лицата кои се овластени да ги користат податоците содржани во поединечните збирки на лични податоци, употреба на методот на снимање и пренос на лични податоци, начинот на уништување по истекувањето на рокот на примена и други процедури и заштитни мерки ги пропишува министерот.“

Член 3

Во член 61 во ставот (2) по зборот „потреби“ се додаваат зборовите „ и лицата за нивна придружба“.

По ставот (2) се додава нов став (3) кој гласи:

„(3) Начинот и поблиските критериумите за организирањето на бесплатниот превоз на учениците, учениците со посебни образовни потреби и лицата за нивна придружба, од местото на живеење до основното училиште, го утврдува министерот.“

Член 4

Во членот 65 по ставот (7) се додава нов став (8) кој гласи:

„(8) Општиот успех на ученикот се утврдува врз основа на годишните оценки од сите предмети на крајот на годината и оценките од екстерното проверување на постигањата на успехот на учениците, а за учениците упатени на поправен испит по завршувањето на поправните испити.“

Ставовите (8) и (9) стануваат ставови (9) и (10).

Член 5

Членот 71 се менува и гласи:

„(1) Следењето и проверувањето на напредокот и постигањето на успехот на учениците се врши со интерно и екстерно проверување.“

(2) Интерното проверување на постигањето на успехот на учениците го вршат наставниците во училиштето врз основа на стандардизирани тестови подготвени од Бирото.

(3) Екстерното проверување на постигањата на успехот на учениците од четврто до деветто одделение се реализира на крајот на секоја наставна година.

(4) Екстерното проверување на постигањата на успехот на учениците го организира и спроведува училиштето преку училишна комисија.

(5) Училишната комисија за екстерно проверување на постигањата на учениците е составена од пет члена: директор, стручен соработник и тројца наставници од училиштето.

(6) Начинот на формирање и работење на училишната комисија, тајноста на материјалот за екстерно проверување, начинот и постапката на проверување на тестовите од училишната комисија, како и формата и содржината на извештајот ги пропишува министерот по предлог на Државниот испитен центар.

(7) Екстерното проверување на постигањата на успехот на учениците се врши со тестови кои ги изготвува Државниот испитен центар, на предлог на Бирото.

(8) Екстерното проверување на постигањата на успехот на учениците од ставот (3) на овој член се врши по два наставни предмети, согласно со наставниот план, а врз основа на генерален распоред изготвен од страна на Државниот испитен центар, на предлог на Бирото, освен по наставните предмети со кои учениците се стекнуваат со вештини, односно за наставните предмети за кои не може да се врши екстерното проверување на постигањата на успехот на учениците.

(9) Начинот и постапката за екстерно проверување на постигањата на успехот на учениците по наставните предмети со кои учениците се стекнуваат со вештини, односно по наставните предмети за кои не може да се врши екстерното проверување на постигањата на успехот на учениците го пропишува министерот, на предлог на Бирото.

(10) Врз основа на генералниот распоред од ставот (8) на овој член, училишната комисија подготвува интерен распоред по паралелки, наставни предмети и наставници за

спроведување на екстерното проверување во училиштето. Интерниот распоред го усвојува наставничкиот совет на училиштето.

(11) Резултатите од екстерното проверување на постигањето на успехот на учениците од ставот (8) на овој член училиштето ги запишува во свидетелството за завршено одделение и истите влијаат врз општиот успех на ученикот.

(12) Резултатите запишани во свидетелството од ставот (11) на овој член се еден од критериумите за запишување на ученикот во средното образование.

(13) Училишната комисија доставува извештај за спроведеното екстерно проверување до Државниот испитен центар.

(14) Врз основа на добиените извештаи од училишните комисиии, Државниот испитен центар изготвува извештај со резултати од спроведеното екстерно проверување на постигањата на успехот на учениците.“

Член 6

Членот 79-б се брише.

Член 7

Во член 82 по ставот (4) се додаваат два нови става (5) и (6) кои гласат:

„(5) Основното училиште не може да распише јавен оглас за вработување доколку во другите училишта во општината, односно во другите училишта во општините во град Скопје постои соодветен вработен кадар со неполн фонд на наставни часови, кој може по пат на преземање да биде вработен во училиштето.

(6) Евиденцијата за вработениот кадар од став (5) на овој член ја води Министерството.“

Член 8

Во членот 91 ставот (5) се менува и гласи:

„Начинот и постапката на евалуацијата на професионалното досие од став (3) на овој член го пропишува министерот, на предлог на Бирото.“

Член 9

Членот 92 се менува и гласи:

„(1) Наставниците и стручните соработници во основното училиште се усовршуваат, оспособуваат и напредуваат во звања.

(2) Наставникот и стручниот соработник кои за прв пат се вработуваат во училиште се со звање наставник-приправник и стручен соработник-приправник.

(3) Наставник-приправник може да напредува во звањата наставник, наставник-ментор и наставник-советник.

(4) Стручниот соработник-приправник може да напредува во звањата стручен соработник, стручен соработник-ментор и стручен соработник-советник.

(5) Напредување на наставниците и стручните соработници во звањата наставник, наставник-ментор, стручен соработник и стручен соработник-ментор го врши училишна комисија која ја формира директорот на училиштето.

(6) Комисијата од ставот (5) на овој член е составена од еден одделенски наставник и наставник по предметна настава, педагог, односно психолог во училиштето, еден родител, директорот на училиштето, член на училишниот одбор кој е претставник од основачот и советник од Бирото.

(7) Одделенските и предметните наставници за членови во комисијата од ставот (6) на овој член ги избира наставничкиот совет во училиштето, родителот го избира советот на родители на училиштето, а членот од училишниот одбор го избира училишниот одбор.

(8) При напредувањето на наставниците во соодветното звање од ставот (3) на овој член, училишната комисија задолжително ги зема предвид резултатите од екстерното проверување содржани во извештајот за работата на наставниците, како и од евалуацијата на професионалното досие на наставникот.

(9) При напредувањето на стручните соработници во соодветното звање од ставот (3) на овој член, училишната комисија задолжително ги зема предвид резултатите од евалуацијата на професионалното досие на стручниот соработник.

(10) Наставникот и стручниот соработник кој е незадоволен од извршениот избор за напредување во звање согласно со ставот (5) од овој член има право на приговор до училишниот одбор во рок од осум дена од денот на објавувањето на списокот на наставници и стручни соработници кои напредуваат во звање.

(11) Напредувањето на наставниците и стручните соработници во звањата наставник-советник и стручен соработник-советник го врши комисија формирана од министерот.

(12) При напредувањето на наставниците во соодветното звање од ставот (11) на овој член, комисијата формирана од министерот задолжително ги зема предвид резултатите од екстерното проверување содржани во извештајот за работата на наставниците, како и од евалуацијата на професионалното досие на наставникот.

(13) При напредувањето на стручните соработници во соодветното звање од ставот (11) на овој член, комисијата формирана од министерот задолжително ги зема предвид резултатите од евалуацијата на професионалното досие на стручниот соработник.

(14) Основното училиште по завршувањето на секоја учебна година може да врши напредување на двајца вработени од редот на наставниците и стручните соработници во секое од звањата од ставот (5) на овој член и може да предложи двајца од вработените од редот на наставниците и стручните соработници да напредуваат во звањата од ставот (11) на овој член на предлог на наставничкиот совет, ако има до 50 вработени наставници и стручни соработници.

(15) Основното училиште по завршувањето на секоја учебна година може да врши напредување на три од вработените од редот на наставниците и стручните соработници во секое од звањата од ставот (5) на овој член и може да предложи три од вработените од редот на наставниците и стручните соработници да напредуваат во звањата од ставот (11) на овој член на предлог на наставничкиот совет, ако има над 51 вработени наставници и стручни соработници.

(16) Наставник и стручен соработник може да напредува во следното звање по четири години на начин утврден со овој закон.

(17) Наставникот и стручниот соработник кој е незадоволен од извршениот избор за напредување во звање согласно со ставот (11) од овој член има право на приговор до Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен, во рок од осум дена од денот на објавувањето на списокот на наставници и стручни соработници кои напредуваат во звање. Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен одлучува по поднесената жалба во рок од 15 дена од денот на приемот на жалбата.

(18) Платата на наставникот и на стручниот соработник е според стекнатото звање.

(19) Начинот на стручното усовршување, оспособување и напредување на наставниците и стручните соработници во звања го пропишува министерот по предлог на Бирото, Државниот испитен центар и Државниот просветен инспекторат.“

Член 10

Членот 97 се менува и гласи:

„(1) Врз основа на резултатите од екстерното проверување на постигањата на успехот на учениците се оценува објективноста и професионалноста на наставникот во вреднувањето на постигнувањата на успехот на ученикот.

(2) Оценувањето од став (1) на овој член се врши со споредување на резултатите на екстерното проверување на постигањата на ученикот со завршната оценка на ученикот по соодветниот предмет.

(3) Врз основа на извештајот со резултати од спроведеното екстерно проверувањена постигањата на успехот на учениците, 20% од наставниците кај кои има најмали отстапувања во добиените показатели им се зголемува платата за наредната година за 15% од платата што ја примале.

(4) Врз основа на извештајот со резултати од спроведеното екстерно проверувањена постигањата на успехот на учениците, 20% од наставниците кај кои има најголеми

отстапувања во добиените показатели им се намалува платата за наредната година 15% од платата што ја примале.

(5) За наставниците од став (4) на овој член се обезбедува соодветна стручна советодавна помош од Бирото.

(6) На наставник кој и по две години од добивањето на стручната помош, повторно ќе биде во групата на наставници кај кои има најголеми отстапувања во добиените показатели, му престанува работниот однос.

(7) Решение за престанок на работниот однос на наставникот донесува директорот на основното училиште.

(8) Против решението на директорот од ставот (7) на овој член наставникот може да поднесе тужба до надлежен суд.

(9) Решение за зголемување, односно намалување на платата на наставникот согласно ставовите (3) и (4) на овој член, донесува директорот на училиштето. Исплатата на платата со зголемување, односно намалување започнува од 1 јануари наредната година по објавувањето на извештајот за работата на наставниците.

(10) Решението од ставот (9) на овој член се доставува до Министерството до 31 август од тековната година, а ќе започне да се применува од јануари наредната година.

(11) Начинот на изготвување на извештајот со резултати од спроведеното екстерно проверувањена постигањата на успехот на учениците, како и утврдувањето на процентот на најголеми, односно најмали отстапувања од добиените показатели го пропишува министерот, на предлог на Државниот испитен центар.“

Член 11

Во член 128 по ставот (6) се додава нов став (7) кој гласи:

„(7) За времетраење на мандатот, на директорот на основното училиште му мирува работниот однос во училиштето во кое бил вработен пред да биде избран за директор.“

Член 12

Во член 132 во ставот (16) зборовите „Второстепената комисија на Владата на Република Македонија надлежна за решавање на прашања од областа на работните односи“, се заменуваат со зборовите: „Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен“

Член 13

Одредбата од член 5 на овој закон која се однесува на членот 71 од Законот за основното образование, ќе се применува од 1 мај 2013 година.

Член 14

Се овластува Законодавно-правната комисија на Собранието на Република Македонија да утврди пречистен текст на Законот за основното образование.

Член 15

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.